

## Protokół

**PROTOKÓŁ Z XII POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM  
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027**

13-14 listopada 2024 r., Tarnów

Posiedzenie odbyło się z inicjatywy Przewodniczącego Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (zwanym dalej KM FEM), Marszałka Województwa Małopolskiego – **Pana Łukasza Smółki**.

Organizację i obsługę posiedzenia zapewnił Departament Rozwoju Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. W posiedzeniu brali udział przedstawiciele KM FEM 2021-2027 w liczbie gwarantującej pełną zdolność do podejmowania uchwał przez Komitet.

Łącznie w obradach uczestniczyły 73 osoby (w pierwszym dniu 73, w tym 36 członków, 13 zastępców oraz 4 obserwatorów; w drugim dniu 64 osoby, w tym 31 członków, 13 zastępców oraz 3 obserwatorów). W obradach uczestniczyli przedstawiciele Komisji Europejskiej – **Pani Dorota Korczyńska** w formie zdalnej oraz **Pan Matthieu Hornung** osobiście, zaproszeni goście, tj. Przedstawicielki Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy w osobach **Pani Jolanty Król** i **Pani Benedykty Mental**, Prezes Małopolskiej Organizacji Turystycznej (dalej MOT) **Pan Grzegorz Biedroń** i pracownicy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (dalej UMWM), w tym Radca Prawny UMWM.

W załącznikach do niniejszego protokołu znajdują się: lista obecności (załącznik nr 1 do protokołu), prezentacja dotycząca porządku obrad (załącznik nr 2), prezentacja dot. kryteriów (załącznik nr 3), upoważnienia do prowadzenia obrad i głosowania w zastępstwie (załącznik nr 4), prezentacja pt. „Na górskich szlakach” (załącznik nr 5), 16 uchwał (załączniki nr 6-21), prezentacja system IGA (załącznik nr 22), prezentacja pt. „Lepszy start z OHP” (załącznik nr 23), prezentacja zmian FEM (załącznik nr 24), prezentacja realizacja zasady dostępności (załącznik nr 25), zestawienie uwag do kryteriów (załącznik nr 26).

**13 listopada 2024 roku (środa)****1. Powitanie, przyjęcie porządku obrad.**

Posiedzenie otworzył Wiceprzewodniczący Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 – **Pan Witold Kozłowski, Wicemarszałek Województwa Małopolskiego**. Przywitał wszystkich zebranych, w tym przedstawicieli Komisji Europejskiej (dalej KE) oraz Przewodniczącego Sejmiku Województwa Małopolskiego, Pana Jana Tadeusza Dudę. Przedstawił zmiany osobowe w składzie członków KM FEM 2021-2027 z ramienia Uniwersytetu Jagiellońskiego (Pan prof. dr hab. Bartosz Brożek – członek i Pan prof. dr hab. Jarosław Górniak – zastępca), z ramienia Zarządu Województwa Małopolskiego UMWM w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi (Pan Arkadiusz Wrzosek – członek i Pan Dawid Puszek – zastępca), zmianę zastępcy członka w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych (Pan Grzegorz Watyha – Burmistrza

Nowego Targu) i nowo powołanych obserwatorów reprezentujących Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o. (Pani Anna Krampus-Sepielak i Pani Alicja Ryczaj-Kmita). W kolejnym punkcie omówił agendę XII posiedzenia KM oraz poprosił zebranych o przyjęcie porządku obrad w zaproponowanym kształcie. Prezentacja dotycząca porządku obrad stanowi załącznik nr 2 niniejszego protokołu.

Porządek obrad XII posiedzenia został przyjęty przez uczestników. Głosowało 35 osób. Za głosowało 35 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Następnie **Pan Witold Kozłowski** zaprosił do prezentowania zagadnień Dyrekcję Departamentu Rozwoju Regionu. Wszystkie zagadnienia dotyczące kryteriów wyboru zostały ujęte w prezentacji stanowiącej załącznik nr 3 protokołu.

## **2. *Działanie 8.11 Transformacja energetyczna dla typu projektu D. Rozwój systemów ciepłowniczych (zmiana).***

**Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** omówiła najważniejsze zmiany w Szczegółowym Opisie Priorytetów (dalej SZOP) oraz w kryteriach już wcześniej przyjętego działania 8.11 typ D. Odniosła się do zmian redakcyjnych oraz warunków, jakie należy spełnić, jeżeli chodzi o instalacje ciepłownicze w celu uzyskania wsparcia finansowego. Wskazała wyłączenia, których nie dotyczą omawiane kryteria oraz przedstawiła punktację w zakresie ujętych kryteriów.

Po prezentacji **Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zapytał o uwagi, w związku z ich brakiem przystąpiono do głosowania.

**Przystąpiono do głosowania nad uchwałą dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typu projektu D. Rozwój systemów ciepłowniczych (zmiana).** W głosowaniu brało udział 37 osób. Za głosowało 37 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 116/24 stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

## **3. *Działanie 2.9 Gospodarowanie wodami dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji.***

**Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** przypomniała zapisy SZOP w zakresie ww. działania, omówiła 2 rodzaje przedsięwzięć wodnych oraz wyjaśniła, jakie podmioty mogą skorzystać z omawianego wsparcia. Wyjaśniła, jakie inwestycje nie będą mogły być przedmiotem wsparcia w omawianym działaniu. Omówiła kryteria oceny formalnej oraz punktację, jak również przykłady, na podstawie których można osiągnąć daną punktację.

Po prezentacji **Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zapytał o uwagi. W dyskusji zabrały głos:

- 1) **Pani Łucja Kucmin Węglarczyk** wystąpiła z prośbą o możliwość pokazania krótkiej prezentacji na temat wody w Małopolsce i jej retencjonowania.
- 2) **Pani Anna Mlost** w odpowiedzi poprosiła o zgłoszenie konkretnej uwagi do kryteriów, aby móc ocenić konieczność wyświetlenia ww. prezentacji podczas spotkania.

- 3) **Pani Łucja Kucmin Węglarczyk** przedstawiła swoje uwagi dotyczące retencjonowania wody, które powinny opierać się na rozwiązaniach naturalnych Nature-Base Solutions (dalej NBS). Odniosła się do sposobu premiowania rozwiązań technicznych i konieczności ich modyfikacji. Ponadto w odniesieniu do kryterium dot. zgodności projektu z Planem zarządzania ryzykiem powodziowym zwróciła się z prośbą o wykreślenie budowy zbiorników retencyjnych z katalogu przykładowych inwestycji podlegających finansowaniu. Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk wspomniała, że należałoby wykreślić zapis odnoszący się do rozwiązań nietechnicznych i zastąpić go określeniem NBS.

**Pan Witold Kozłowski** zwrócił się z prośbą do członków KM FEM, aby uwagi do omawianych kryteriów przesyłać odpowiednio wcześniej, ponieważ w tak krótkim czasie zaplanowanym na omówienie kryteriów nie ma możliwości odniesienia się do tylu uwag. Wiceprzewodniczący KM FEM zwrócił się do Dyrekcji Departamentu Rozwoju Regionu z prośbą o komentarz, jednakże głosowanie w powyższym zakresie przeniósł na koniec obrad.

**Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** wspomniała, że wszystkie ww. uwagi skutkować mogą zmianami w SZOP oraz w innych dokumentach, co na ten moment jest trudne do zrealizowania. Przekazała głos **Pani Annie Mlost**, która zwróciła się do Pani Łucji Kucmin-Węglarczyk z prośbą o przekazanie swoich uwag w przerwie, aby możliwe było przeanalizowanie możliwości ich wprowadzenia bezpośrednio podczas posiedzenia.

Po przerwie **Pan Witold Kozłowski** poinformował o wprowadzeniu jednolitego tekstu zaproponowanego przez **Panią Łucję Kucmin-Węglarczyk**. Przekazał głos **Pani Magdalenie Łasak-Strutyńskiej**, która omówiła trzy uzgodnione i wprowadzone poprawki, tj.: wykreślenie budowy hydrotechnicznych obiektów retencjonujących wodę, zmianę w kryterium metody zwiększania retencji wodnej poprzez wykreślenie stopni wodnych oraz jazów i zastawek stanowiących metody techniczne. Ponadto wprowadzono zmianę w metodzie punktacji, przychylnono się do uwagi, aby 0 pkt było przyznawane, gdy rozwiązania są wyłącznie techniczne.

Po przekazaniu ustaleń zabrali głos:

- 1) **Pan Jan Tadeusz Duda** zwrócił się z prośbą o przykłady rozwiązań typu NBS promowanych przez Panią Łucję Kucmin-Węglarczyk.
- 2) **Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk** w odpowiedzi zobrazowała przykłady jazów, które mogłyby stanowić najszybciej powstającą zaporę. Podkreśliła, że powinniśmy realizować zbiorniki gromadzące wodę w warstwach w glebie, przywracać chłonności bagien i mokradeł, które działają retencyjnie na zasadzie gąbki podczas powodzi. Podkreśliła, że taki potencjał posiadają obszary na Podhalu, które są torfowiskami. Poinformowała o rozwiązaniach w postaci nasadzeń drzew na zboczach, gdzie mają właściwości mocno wiążące.
- 3) **Pan Jan Tadeusz Duda** podziękował za wyjaśnienie.

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** podziękował za przeprowadzoną dyskusję oraz zmiany. W związku z brakiem dalszych uwag przystąpiono do głosowania.

**Przystąpiono do głosowania nad uchwałą dla Działania 2.9 Gospodarowanie wodami dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji. W**

głosowaniu brało udział 38 osób. Za głosowało 36 osób, przeciw 1, wstrzymało się 1. Ponadto z głosowania wyłączyła się 1 osoba. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 123/24 stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

**4. *Działanie 2.23 Gospodarowanie wodami – ZIT dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji oraz Działanie 2.27 Gospodarowanie wodami – IIT OPK dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji.***

Pani Magdalena Łasak-Strutyńska wyjaśniła, że omawiany zakres jest analogiczny jak w przypadku ww. Działania 2.9. z zastrzeżeniem, że dotyczą instrumentów terytorialnych i wynikających z nich projektów niekonkurencyjnych co powoduje, że wprowadzane są kryteria jedynie typu spełnia/nie spełnia z uwagi na fakt, że projekty te nie konkurują ze sobą.

Pan Witold Kozłowski- Przewodniczący KM FEM zapytał o uwagi. W związku z brakiem dalszej dyskusji przystąpiono do głosowania.

Przystąpiono do głosowania nad uchwałą dla ***Działania 2.23 Gospodarowanie wodami – ZIT dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji.*** W głosowaniu brało udział 37 osób. Za głosowało 37 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 124/24 stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Kolejne głosowanie odnosiło się do ***Działania 2.27 Gospodarowanie wodami – IIT OPK dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji.*** W głosowaniu brało udział 36 osób. Za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 125/24 stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

**5. *Działanie 2.25 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – ZIT dla typu projektu A. Budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz Działanie 2.29 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – IIT OPK dla typu projektu A. Budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych.***

Powyższe działanie zostało zreferowane przez Panią Annę Mlost, która zwróciła się z prośbą o możliwość podjęcia głosowania blokowego w zakresie Działania 2.25 i 2.29 z uwagi na ich zbieżność. Omówiła zagadnienia dotyczące Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) i działania informacyjno-edukacyjne, mające wpływ na zwiększenie świadomości konsumentów w zakresie wpływu jaki ma segregacja odpadów na możliwość odzyskania surowców. Ponadto wyjaśniła charakter drobnej autopoprawki w Działaniu 2.25, która przedstawiona została w prezentacji stanowiącej załącznik nr 3 do protokołu. Po omówieniu obu działań zapytała o uwagi.

W związku z brakiem uwag Pan Witold Kozłowski zapytał o możliwość blokowego głosowania. Nie widząc sprzeciwu, przystąpiono do głosowania.

Głosowanie blokowe dla ***Działania 2.25 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – ZIT dla typu projektu A. budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych*** oraz ***Działania 2.29 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – IIT OPK dla typu projektu A. budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych***. W głosowaniu brało udział 37 osób. Za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymała się 1 osoba. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 117/24 stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

**6. *Działanie 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu A. Ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów (zmiana).***

Zagadnienie zreferowała **Pani Anna Mlost**, skrótkowo przypominając jego zakres. Poinformowała o wprowadzeniu działań dotyczących czynnej ochrony przyrody oraz terminie naboru wniosków, który zaplanowano od 28.11.2024 r. Przekazała informację o katalogu kosztów, jakie mogą być ponoszone w ramach tego działania (m.in. opracowaniu dokumentów planistycznych do ochrony przyrody i ochrony użytków ekologicznych, realizacja projektów miękkich). Finalnie poinformowała, że wszystkie zmiany w kryteriach mają charakter tożsamy z wcześniej omawianymi zmianami kryteriów.

Po prezentacji **Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zapytał o uwagi. W związku z ich brakiem przystąpiono do głosowania.

Przystąpiono do głosowania nad uchwałą dla ***Działania 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu A. Ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów (zmiana)***. W głosowaniu brało udział 39 osób. Za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymała się 1 osoba. Z głosowania wyłączyła się 1 osoba. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 118/24 stanowi załącznik nr 8 do protokołu

**7. *Działanie 9.1 Wsparcie wdrażania programu z FST (zmiana).***

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zwrócił się z prośbą o zabranie głosu Pana Bartosza Zaborskiego, przedstawiciela Instytucji Zarządzającej (Departament Monitorowania Wdrażania FE UMWM), który omówił kryteria dotyczące pomocy technicznej. **Pan Bartosz Zaborski** wyjaśnił, że zmiany mają charakter horyzontalny oraz stanowią dostosowanie projektu do właściwych polityk. Wspomniał, że są analogiczne do zmian w pozostałych osiach priorytetowych, dotyczą zgodności z kartą praw osób i konwencją o prawach osób niepełnosprawnych.

Po prezentacji **Pani Anna Mlost** zapytała o uwagi. W związku z ich brakiem przystąpiono do omówienia kolejnego pakietu.

**8. *Działanie 10.1 Wsparcie wdrażania programu z EFRR (zmiana).***

Powyższy Pakiet został zaprezentowany przez **Pana Bartosza Zaborskiego**, który wyjaśnił, że zmiany w omawianym pakiecie są analogiczne do zmian wprowadzonych w Działaniu 9.1.

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zapytał o uwagi. W związku z brakiem pytań przystąpiono do głosowania dla Działania wskazanych w punkcie 7 i 8 niniejszego protokołu.

Przystąpiono do głosowania nad uchwałą dla **Działania 9.1 Wsparcie wdrażania programu z FST (zmiana)**. W głosowaniu brało udział 39 osób. Za głosowało 39 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 119/24 stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Głosowanie nad uchwałą dla **Działania 10.1 Wsparcie wdrażania programu z EFRR (zmiana)** uzyskało tożsamy wynik. W głosowaniu brało udział 39 osób. Za głosowało 39 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 120/24 stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

#### **9. Działanie 5.10 Infrastruktura podmiotów reintegracji dla typu projektu A. Infrastruktura podmiotów reintegracji.**

Kryteria omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**, przedstawiając zapisy SZOP. Wskazała możliwe wsparcie dla Klubów Integracji Społecznej (KIS) oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ), jak również Zakładów Aktywizacji Zawodowej (ZAZ). Podkreśliła, co można robić w ramach projektów. Omówiła kryteria horyzontalne oceny formalnej, oceny finansowej i oceny merytorycznej.

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** podziękował za zreferowanie zagadnień oraz zwrócił się o uwagi. W dyskusji zabrali głos:

- 1) **Pani Anna Dela** z uwagą, że większość podmiotów prowadzi organizacje pozarządowe, nie będące właścicielami budynków. W związku z tym ich przychód za ostatnie lata może nie być wystarczający, aby uzyskać odpowiednią punktację w ww. kryteriach wyboru. Zwróciła się z wnioskiem o zmniejszenie wymaganych przychodów do 50%.
- 2) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** w odpowiedzi poinformowała, że obowiązkiem wynikającym z tworzenia kryteriów jest to, aby beneficjenci nie mieli problemów z realizacją projektów i aby mogli udźwignąć ewentualne skutki w razie niepowodzenia. W związku z tym racjonalnym jest wymóg określający przychód na poziomie 75 %.

**Pan Witold Kozłowski** podsumowując, zapytał **Panią Annę Delę**, czy podtrzymuje swój wniosek dotyczący poprawki. W związku z podtrzymaniem przystąpiono do głosowania nad zmianą.

W głosowaniu wzięło udział 41 osób. Za głosowały 22 osoby, przeciw 10, wstrzymało się 9. Zmiana została przyjęta.

W związku z zakończeniem dyskusji przystąpiono do głosowania nad uchwałą do **Działania 5.10 Infrastruktura podmiotów reintegracji dla typu projektu A. Infrastruktura podmiotów reintegracji** z uwzględnieniem zaproponowanej poprawki.

W głosowaniu brało udział 40 osób. Za głosowało 39 osób, przeciw 0, wstrzymała się 1 osoba. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 121/24 stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

**10. Działanie 5.14 Środowiskowa opieka psychiatryczna dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT dla typu projektu A. Wsparcie opieki psychiatrycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT.**

Zagadnienie zreferowała Pani Anna Mlost. Poinformowała o wyjątkowości projektu, tj. jeden ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne) zadeklarował gotowość realizacji projektu z tego zakresu tematycznego. Omówiła typ projektu zgodnie z SZOP oraz jego szczegóły.

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący KM FEM** zwrócił się z prośbą o pytania.

**Pani Magdalena Siuda-Wiśniewska**, przedstawicielka Ministerstwa Zdrowia zwróciła się z prośbą o wprowadzenia poprawki w kryterium dotyczącym warunków wsparcia leczenia szpitalnego oraz uwzględnienie uwagi KE, odnoszącej się do punktu 2, który powinien brzmieć „Czy projekt nie prowadzi do zwiększenia ogólnej liczby łóżek szpitalnych w placówce, w tym w dziedzinie psychiatrii oraz psychiatrii dziecięcej<sup>17</sup>” z uwzględnieniem przypisu o treści „<sup>17</sup> Dotyczy ogólnej liczby łóżek szpitalnych w zakładach leczniczych prowadzonych przez wnioskodawcę oraz liczby łóżek w dziedzinie psychiatrii oraz psychiatrii dziecięcej”, gdzie należy wprowadzić zamianę słowa „oraz” na „w tym”. **Pan Witold Kozłowski** przyjął zaproponowaną poprawkę.

W związku z brakiem dalszych uwag przystąpiono do głosowania nad uchwałą **do Działania 5.14 Środowiskowa opieka psychiatryczna dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT dla typu projektu A. Wsparcie opieki psychiatrycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT** z uwzględnieniem zaproponowanej poprawki. W głosowaniu brały udział 43 osoby. Za głosowały 43 osoby, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 122/24 stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

**11. Działanie 5.18 Regionalna oferta turystyczna dla typu projektu A. Małopolski odcinek Głównego Szlaku Beskidzkiego (tryb niekonkurencyjny).**

**Pan Witold Kozłowski – Wiceprzewodniczący Komisji KM FEM** zaprosił do przedstawienia Projektu Pana Grzegorza Biedronia, Prezesa MOT, natomiast do omówienia kryteriów Panią Magdalenę Łasak-Strutyńską.

**Pan Grzegorz Biedroń** poinformował, że projekt był opracowywany kilka lat, odnosi się do odcinka głównego szlaku Beskidzkiego, który liczy około 100 lat i jest najstarszym z tego typu długo dystansowych szlaków na świecie. Przedstawił dwunastu partnerów projektu oraz jego cel strategiczny obejmujący wsparcie i wzmocnienie gospodarki turystycznej. Prezentacja dotycząca omawianego projektu stanowi załącznik nr 5 niniejszego protokołu.

Po przedstawieniu Projektu **Pan Witold Kozłowski** podziękował za wyczerpującą wypowiedź i poprosił o pytania:

- 1) **Pan Jan Tadeusz Duda** zapytał, czy na szlaku przewidziane są elementy edukacyjne, takie jak np. tablice o faunie i florze, czy siedliskach wilków i niedźwiedzi.
- 2) **Pan Grzegorz Biedroń** w odpowiedzi poinformował, że na szlakach jest już wiele tablic informacyjnych, które niszczą i nie chciałby, aby tak to wyglądało. Promowałby jednak bardziej użyteczne rozwiązania, jak np. bardziej powszechne kody QR.
- 3) **Pani Anna Dela** poprosiła o przedstawienie koncepcji w zakresie dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami, wspomniała ponadto o już wprowadzanych rozwiązaniach na innych

szlakach turystycznych, jak np. wnoszenie osób mających problem z samodzielnym poruszaniem się po szlaku.

- 4) **Pan Grzegorz Biedroń** w odpowiedzi przekazał, że realizowany projekt będzie przewidywał takie rozwiązania, aby szlaki były również dostępne dla osób o specjalnych potrzebach i aby wszystkie zasady zostały zachowane.
- 5) **Pani Małgorzata Małuch**, wójt Gminy Sękowa, zwróciła się z podziękowaniem za kompleksowe potraktowanie szlaku beskidzkiego, powiązanie obiektów na szlaku i konkretnej promocji szlaku na terenie Małopolski. Pani Małgorzata wyjaśniła, że będzie to duży produkt turystyczny, który dzięki nowym obiektom stanie się bardziej atrakcyjny.

Na koniec **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** przedstawiła kryteria odnoszące się do ww. Działania. Nadmienila, że w ramach tego projektu sprawdzany będzie również społeczny aspekt inwestycji. Ponadto ocenie zostanie poddane, czy nie zaplanowano np. wycinki drzew, a jeżeli to konieczne, czy zaplanowano nasadzenia zastępcze adekwatnych gatunków. Ponadto poinformowała o planowanym terminie naboru planowanego do uruchomienia w trybie konkurencyjnym na mniejsze projekty komplementarne w stosunku do omawianego projektu niekonkurencyjnego.

**Pan Witold Kozłowski** podziękował za przedstawienie kryteriów i zwrócił się z prośbą o uwagi. W związku z ich brakiem przystąpiono do głosowania nad Uchwałą **dotyczącą Działania 5.18 Regionalna oferta turystyczna dla typu projektu A. Małopolski odcinek Głównego Szlaku Beskidzkiego (tryb niekonkurencyjny)**. W głosowaniu brało udział 36 osób. Za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0. Uchwała została przyjęta.

Uchwała nr 126/24 stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

## **12. Internetowy Generator Aplikacyjny (IGA) do obsługi programu FEM 2021-2027.**

**Pan Witold Kozłowski** zaprosił Pana Dyrektora Pawła Knapczyka do zaprezentowania systemu IGA i zagadnień w tym zakresie.

**Pan Paweł Knapczyk** poinformował, że prezentację poprowadzi wspólnie z Panem Rafałem Bartyzelem, pracownikiem UMWM posiadającym wiedzę informatyczną na temat działania systemu. Pan Knapczyk przedstawił system i jego etapy historyczne, jak również moduły i możliwości, jakie daje. Na koniec omówił dane statystyczne w zakresie złożonych już wniosków ze stanem na dzień 4 listopada 2024 r. **Pan Rafał Bartyzel** wyjaśnił cel budowy systemu, omówił jego wartości dodane i aktualne rozwiązania rynkowe. Wskazał realizowane obecnie i planowane działania. Przedstawił kluczowe zdarzenia i poprawki, a także istotne aspekty odpowiadające za całe środowisko, bez których aplikacja może nie działać poprawnie lub w ogóle może nie działać (m.in. awaria klimatyzacji serwerowni, awaria przełączników sieciowych).

Omawiana prezentacja stanowi załącznik nr 22 do niniejszego protokołu.

Po zakończeniu prezentacji wywiązała się dyskusja, w której zabrali głos:

- 1) **Pan Wiesław Zaleszczuk** jako przedstawiciel organizacji przedsiębiorców odniósł się do systemu jak do produktu rynkowego, który ma klientów, a jego głównym klientem są użytkownicy. Podkreślił, że decyzja o terminie składania dokumentów w systemie jest po stronie użytkowników. Zauważył, że jeżeli system pozwala złożyć dokumenty do określonej godziny to powinien działać i faktycznie to umożliwiać. Zaproponował, aby rozmawiać z

pracownikami i wnioskodawcami pracującymi na systemie. Gdy system nie działa należycie, to należy podjąć kroki naprawcze i zapytać, co wymaga usprawnienia. Zwrócił się z prośbą o co najmniej jedną godzinę przeznaczoną na omówienie problemów systemowych IGA na najbliższym posiedzeniu KM FEM.

- 2) **Pan Witold Kozłowski** zwrócił się z prośbą o zabezpieczenie odpowiedniej ilości czasu na najbliższym spotkaniu w celu omówienia ww. zagadnienia. Poprosił o zabranie głosu **Pana Rafała Bartyzela**, który wyjaśnił że jednostka odpowiedzialna za działanie systemu IGA stara się być otwarta na uwagi beneficjentów i właściwie rozpatrywać reklamacje. Nadmienił, że nie zawsze wina leży po stronie samego systemu. Podkreślił otwartość na zmiany, jednakże zauważył, że pojedyncze odczucia nie mogą przesłonić realnych statystyk.
- 3) **Pan Wiesław Zaleszczuk** wspomniał, że nie ma na celu przerzucania się winą za problemy systemu i wnioskodawców, a jedynie proponuje racjonalny sposób ich rozwiązania tak, aby inni użytkownicy mogli przedstawić problemy techniczne, z jakimi się zmagają.
- 4) **Pan Adam Flaga** zgłosił propozycję zbadania satysfakcji użytkownika systemu IGA, która według niego zapewni jasną analizę potrzeb i pozwoli uzyskać odpowiednie wnioski.
- 5) **Pani Anna Dela** w odniesieniu do ww. propozycji zwróciła się z prośbą, aby możliwość badania satysfakcji odbywała się nie tylko po złożeniu wniosku, ale również po przekazaniu uwag przez Instytucję Zarządzającą.

**Pan Witold Kozłowski** poinformował o konieczności zakończenia dyskusji na tym etapie z uwagi na kończący się czas w pierwszym dniu posiedzenia, zapewniając jednocześnie o powrocie do tematu w sposób uporządkowany i przemyślany.

Na koniec głos zabrała **Pani Anna Mlost**. Zaprosiła zebranych gości do odbycia wizyty studyjnej po realizowanych w Tarnowie inwestycjach ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Ponadto poprosiła o uwzględnienie w terminarzu możliwości realizacji dwudniowego posiedzenia KM FEM w dniach 11-12 grudnia 2024 r.

Pierwszy dzień XII posiedzenia KM FEM został zakończony.

**14 listopada 2024 roku (czwartek)**

### **13. Działanie 6.2 Aktywizacja zawodowa – projekty Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy (OHP) dla typu projektu A. Aktywizacja zawodowa OHP (zmiana).**

**Pani Anna Mlost** przywitała przedstawicielki OHP – Panią Jolantę Król i Panią Benedyktę Mental, które poprosiła o zaprezentowanie projektu.

Pani Jolanta Król przedstawiła projekt o tytule „Lepszy start z OHP”, realizowany przez Komendę OHP, wspierającą młodzież w trudnej sytuacji na rynku pracy. Omówiła cele projektu. Główny cel zakłada udzielenie wsparcia młodzieży w wieku 15-17 lat i pozwoli w sposób płynny przejść ze ścieżki edukacyjnej do ścieżki zawodowej, aby uniknąć przestoju związanego ze znalezieniem pracy. Przedstawiła również formy wsparcia możliwe w ramach realizacji projektu.

Prezentacja dotycząca ww. projektu stanowi załącznik nr 23 niniejszego protokołu.

**Pani Anna Mlost** podziękowała za omówienie projektu. Przywitała **Pana Marszałka Łukasza Smółkę – Przewodniczącego KM FEM 2021-2027**, który w międzyczasie dołączył do obrad. Ponadto zwróciła się o pytania.

Kryteria dotyczące ww. projektu omówione zostały **przez Panią Magdalenę Łasak-Strutyńską**, która przypomniała, że zostały one przyjęte rok temu, natomiast obecnie wprowadzono niewielkie zmiany i aktualizacje kryteriów horyzontalnych.

**Pani Anna Mlost** zapytała o uwagi, a w związku z ich brakiem przystąpiono do głosowania nad uchwałą dotyczącą ***Działania 6.2 Aktywizacja zawodowa – projekty Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy (OHP) dla typu projektu A. Aktywizacja zawodowa OHP (zmiana)***. W głosowaniu wzięły udział 34 osoby, za głosowały 34 osoby, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała nr 127/24 stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

#### **14. Działanie 6.25 Wsparcie usług zdrowotnych – konkursy dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP.**

Zagadnienia dotyczące ww. działania omówiła **Pani Anna Mlost**, referując kartę SZOP oraz autopoprawkę w zakresie oceny kryteriów formalno-merytorycznych. Ponadto omówiła pozostałe kryteria oceny. Następnie poprosiła o pytania. W dyskusji udział wzięli:

- 1) **Pan Jan Tadeusz Duda** chciał uzyskać informację, czy usługi w zakresie realizacji tego przedsięwzięcia mogą być dwustronne, czy osoby z problemami mogą świadczyć usługi dla społeczności, np. w formie wystawienia sztuki teatralnej w konkretnie przeznaczonym do tego miejscu – teatrze.
- 2) **Pani Anna Mlost** w odpowiedzi przekazała, że celem projektu jest świadczenie usług na rzecz osób dotkniętych problemami, a nie odwrotnie. Jeżeli wnioskodawca wykaże jaki wpływ może mieć proponowana forma teatralna na uczestników projektu i ekspert oceniający uzna zasadność takich działań, to nie jest wykluczone, że będą mogły stać się częścią projektu. Podkreśliła cel projektu oparty na wsparciu osób tego wymagających.
- 3) **Pan Łukasz Smółka** zwrócił się z prośbą omówienia poza forum KM FEM podniesionego przez **Pana Jana Tadeusza Dudę** zagadnienia w celu zidentyfikowania środków, z jakich można będzie zrealizować to przedsięwzięcie.

W związku z brakiem dalszej dyskusji przystąpiono do głosowania nad uchwałą do ***Działania 6.25 Wsparcie usług zdrowotnych – konkursy dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP***. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała nr 128/24 stanowi załącznik nr 18 do niniejszego protokołu.

#### **15. Działanie 6.34 Wsparcie usług zdrowotnych – ZIT dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP.**

Działanie zaprezentowała **Pani Anna Mlost**, która poinformowała, że zakres realizacji jest identyczny jak w poprzednim działaniu tylko skierowany do projektów realizowanych w ramach instrumentów terytorialnych. Przedstawiła pakiet kryteriów tego działania, omawiając wprowadzoną

autopoprawkę. Po przedstawieniu zagadnienia zwróciła się z pytaniem o uwagi, w związku z ich brakiem przystąpiono do głosowania.

W głosowaniu nad uchwałą do **Działania 6.34 Wsparcie usług zdrowotnych – ZIT dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP** wzięło udział 36 osób, za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała nr 129/24 stanowi załącznik nr 19 do niniejszego protokołu.

**16. Działanie 6.30 Wsparcie kształcenia ogólnego – ZIT dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego oraz Działanie 6.37 Wsparcie kształcenia ogólnego – IIT OPK dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego.**

Działanie omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Wyjaśniła, że w Działaniach 6.30 i 6.37 ujęte są te same kryteria, a różnica polega na tym, że Działanie 6.30 dedykowane jest zintegrowanym inwestycjom terytorialnym, a Działanie 6.37 jest dedykowane dla tzw.: innego instrumentu terytorialnego - Otuliny Podkrakowskiej. Nadmieniła, że w tym obszarze nie przyjmowane były jeszcze kryteria, a konkurs planowany jest na kolejny rok. Pani Dyrektor omówiła kartę SZOP oraz specyficzne kryteria oceny formalno-merytorycznej.

Po zaprezentowaniu działania **Pani Anna Mlost** poprosiła o pytania. W dyskusji wzięli udział:

- 1) **Pani Łucja Kucmin Węglarczyk** z prośbą o rozwinięcie w kryteriach skrótu ZIT.
- 2) **Pani Anna Dela** zwróciła się z uwagą, która istotna będzie podczas przyjmowania kryteriów wyboru w odniesieniu do zaproponowanej średniej z egzaminów uczniów klas ósmych i maturalnych. Wyjaśniła, że coraz więcej uczniów osiąga niższe wyniki wobec tego średnia może spłaszczać docelowy obraz.
- 3) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** wyjaśniła, że zaproponowany kształt kryteriów został wprowadzony po uwagach KE.

W związku z brakiem dalszej dyskusji przystąpiono do głosowania nad uchwałą do **Działania 6.30 Wsparcie kształcenia ogólnego – ZIT dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego**. W głosowaniu wzięło udział 36 osób, za głosowało 36 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała nr 130/24 stanowi załącznik nr 20 do niniejszego protokołu.

Następnie przystąpiono do głosowania nad uchwałą do **Działania 6.37 Wsparcie kształcenia ogólnego – IIT OPK dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego**. W głosowaniu wzięło udział 35 osób, za głosowało 35 osób, przeciw 0, wstrzymało się 0.

Uchwała nr 131/24 stanowi załącznik nr 21 do niniejszego protokołu.

**Pani Anna Mlost** poinformowała o zakończeniu pakietu głosowań dotyczącego kryteriów omawianych na obecnym posiedzeniu KM FEM.

## 17. Informacja o zmianie programu FEM 2021-2027

Przed omówieniem zmian programowych **Pan Łukasz Smółka** – Przewodniczący KM FEM zwrócił się z pytaniem o uwagi w zakresie działań KM FEM od ostatniego posiedzenia. W dyskusji zabrali głos:

- 1) **Pan Krzysztof Braś** zgłaszając uwagę, która nie była kierowana bezpośrednio do KM, ale do oceny działania 6.27, tj. konkursu, który dotyczył budowania potencjału organizacji społeczeństwa obywatelskiego realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy. Wyraził swe zdziwienie i wątpliwość zrozumienia prawidłowej intencji oceny, opierającej się na kwestionowaniu większości wydatków, czy pogłębionej diagnozy dotyczącej talentów.
- 2) **Pan Łukasz Smółka** w odpowiedzi przekazał, że ocena nie została jeszcze zakończona. Poinformował, że na ten moment nie chciałby aż tak głęboko analizować zakresu oceny wspomnianego działania. Ponadto podziękował za przekazane informacje i poprosił o udział w spotkaniu z instytucją ogłaszającą nabór w węższym gronie początkiem grudnia w celu omówienia wątpliwości.

**Pan Łukasz Smółka** ponadto pogratulował i podziękował za dużą determinację w inwestowaniu środków europejskich w nowej perspektywie. Docenił zadowalającą frekwencję osób uczestniczących w obecnym posiedzeniu KM FEM. Wyraził nadzieję na dobre dalsze inwestycje w zakresie realizowanych projektów i dobrą współpracę wszystkich członków KM FEM. Ponadto przywitał nowo powołane osoby w roli obserwatora i zastępcy obserwatora z ramienia KPT. Zwrócił się z prośbą, aby uwagi przedstawiane podczas spotkań nie wpływały na dezorganizację zaplanowanego czasu, a przekazywanie ich odbywało się w nałożonym wcześniej terminie.

- 3) **Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk** wystąpiła z podziękowaniem za przygotowanie tabliczek z nazwiskami. Poinformowała, że jest po diagnozie ADHD i ma problem z przypisaniem imion do osób, co w tej chwili zostało jej ułatwione, stanowiąc element dostępności. Ponadto zwróciła się z prośbą o udostępnienie zagadnień, jakie będą omawiane na kolejnym KM FEM dużo wcześniej w celu zabezpieczenia sobie czasu odpowiednich specjalistów analizujących temat pro-forma. Zwróciła się również z prośbą o zmianę terminu kolejnego posiedzenia KM FEM z uwagi na występujące inne wydarzenia w tym samym czasie.
- 4) **Pan Łukasz Smółka** podziękował za uwagi, zaproponował ułatwienie w postaci posiadania identyfikatorów przez kolejne pół roku dla każdego z członków KM FEM, jeżeli członkowie wyrażają takie zainteresowanie w celu lepszego zapoznania i stworzenia jednego zespołu. Zwrócił się z prośbą do **Pani Anny Mlost** o przekazanie kolejnych zagadnień odpowiednio wcześniej. Natomiast w odniesieniu do przesunięcia terminu kolejnego posiedzenia w razie niemożności udziału przez członka KM FEM zwrócił się z prośbą o udział jego zastępcy.
- 5) **Pan Jan Tadeusz Duda** przedstawił szereg zastrzeżeń i wyjaśnień do działania systemu IGA. W odniesieniu do definicji sprawnego systemu informatycznego określenie jego sprawności jest wtedy, gdy działa on zgodnie ze swą specyfikacją. Nadmieniał, że kwestia gotowości systemu do wykonywania swojego zakresu działań to kwestia kosztów. System informatyczny, który musi zawsze działać sprawnie również godzinę przed zamknięciem terminu musi być dużo droższy. Można zlecić te usługi na zewnątrz, jednak należy brać pod uwagę, że UMWM musi liczyć się z bezpieczeństwem. IGA jest systemem urzędu i stąd jest bezpieczny. Jeżeli chcemy żeby system był sprawny, musimy wziąć pod uwagę, że jeśli wszyscy zgłoszą wnioski w ostatni dzień, to można być rozczarowanym. Zwrócił się z prośbą, aby w instrukcji systemu

zawrzeć informację, że składając wniosek w ostatnim dniu terminu, należy liczyć się z możliwością zawieszenia systemu. Podkreślił, że urząd kładzie nacisk na bezpieczeństwo systemu, a instrukcja użytkownika powinna mieć zapis dotyczący możliwości występowania błędów.

- 6) **Pan Adam Flaga** w odniesieniu do ww. wypowiedzi poinformował, że wszyscy mamy świadomość obciążenia systemu i mogących z tego wynikać problemów. Zwrócił się z prośbą, aby obsługa reklamacji była bardziej sprzyjająca wnioskodawcy.
- 7) **Pan Łukasz Smółka** podsumowując obie wypowiedzi, podkreślił, że członkowie KM FEM są ambasadorami środków europejskich, zwracając się z prośbą o właściwe traktowanie. Podkreślił, że Komitet jako sprawny zespół ma za zadanie przygotowanie sprawnego wydatkowania środków europejskich. Ponadto podziękował za udział przedstawiciela Komitetu Europejskiego i przekazał głos Pani Dyrektor Annie Mlost.

**Pani Anna Mlost** omówiła przewidziany zakres zagadnień na zbliżający się grudniowy KM FEM. Ponadto przechodząc do prezentacji, zreferowała informacje o zmianie programu FEM 2021-2027 oraz relokacjach z tym związanych. Podkreśliła, że zmiany co do zasady powinny mieć oparcie w zmienionej sytuacji społeczno-gospodarczej. Poinformowała o bieżącym sprawdzaniu sytuacji, informując, że na ten moment nie planowane są duże zmiany w zakresie gospodarowania środkami. Podkreśliła, że prowadzone są rozmowy na dotyczące wykorzystania części środków FEM na minimalizację skutków ostatniej sytuacji powodziowej oraz zabezpieczenia regionu przed kolejnymi potencjalnymi kryzysami. Wskazała, że jeżeli chcemy wprowadzić zmiany nie wynikające z sytuacji społeczno-gospodarczej, mamy możliwość wniesienia tych zmian i omówienia ich z Komisją przez złożenie formalnego wniosku. Poinformowała o kluczowym elemencie w procesie przeglądu i zmiany programu, który opierać się będzie na zaangażowaniu i opiniowaniu przez członków KM FEM. Ponadto przedstawiła kluczowe terminy dotyczące przeglądu, które ujęto w prezentacji stanowiącej załącznik nr 24 do protokołu.

W dalszej dyskusji wzięli udział:

- 8) **Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk** w odniesieniu do informacji o posiadaniu analizy społeczno-gospodarczej regionu zwróciła się z prośbą o możliwość zapoznania się ze wspomnianą analizą.
- 9) W odpowiedzi **Pani Anna Mlost** poinformowała, że wspomniana analiza zostanie przekazana do wiadomości członków KM FEM.
- 10) **Pan Łukasz Smółka** poinformował, że chciałby spotkać się z ZITami, w celu nałożenia kamieni milowych, których brak osiągnięcia będzie skutkować przesunięciem środków na inne zadania. Zwrócił się z prośbą, aby racjonalnie wydatkować środki i przygotować się do tego właściwie. Nadmienił, że nie jest zwolennikiem wydłużania terminów naborów biorąc pod uwagę konieczność szybkiej kontraktacji i szybkiego wydatkowania środków. Podkreślił, że nie przewiduje drastycznego wywrócenia programu, a jedynie jego usprawnienie.
- 11) **Pan Daniel Wrzosczyk** odniósł się do kwestii sposobu postępowania z projektami i podejścia do sprawniej realizacji projektów. Podkreślił, że patrząc na wdrażanie programu w poprzedniej perspektywie, szybka ścieżka oceny była stosowana jedynie w kilku przypadkach natomiast równolegle prowadzona była standardowa ocena projektów przez FE, dlatego warto pamiętać, że tzw. szybka ścieżka nie może stać się podejściem standardowym, ale ma

dotyczyć tylko wybranych projektów. Wyraził zrozumienie, że część programu musi iść ścieżką standardową w celu zainwestowania w projekty o największej alokacji.

- 12) **Pan Łukasz Smółka** wyjaśnił, że istnieje zagrożenie zmian cen przy wydłużających się ocenach. Wspomniał, że za procedurę oceny i kontraktacji odpowiadają obie strony – ION i potencjalni beneficjenci. Dlatego ważne jest aby dostarczali dokumenty, o które są proszeni we wskazanych terminach bez ich przedłużania. Podkreślił, że jest to ryzykowne, a dyskusja dotycząca przyspieszenia oceny projektów się toczy. Nadmieniał, że wszyscy beneficjenci muszą podchodzić odpowiedzialnie do projektów, a mocniejsze monitorowanie powoduje, że można to zrobić nieco szybciej.
- 13) **Pani Justyna Dymek-Rypińska** poinformowała, że Departament Funduszy Europejskich jest w pełnej gotowości do zastosowania jednoczesnej oceny merytorycznej i finansowej. Zwróciła się z prośbą w odniesieniu do kwestii budżetowych, aby projekty były spójne ze strategiami, ponieważ to przyczynia się do szybszej oceny.
- 14) W odniesieniu do powyższej wypowiedzi **Pan Łukasz Smółka** zwrócił się z prośbą, aby w spotkaniach z ZIT-tami uczestniczyła dyrekcja i aby ZIT-y miały wskazówki lub uwagi, co jest kluczowe, by projekt niezwiązany ze strategią nie powodował komplikacji. Na zakończenie oddał głos Pani Annie Mlost.

**Pani Anna Mlost** omówiła zmiany programu, jakie na tym etapie zostały zaproponowane Komisji Europejskiej wprowadzone, np. wsparcie, które może być skierowane również do jednostek straży pożarnych, czy realizacja projektu z zakresu dobrostanu psychicznego dzieci. Poinformowała, że chcemy zrealizować jak najbardziej racjonalne projekty, aby ulokować wszystkie dostępne środki i nie pozwolić na ich utratę. Podkreśliła, że wszystkie zmiany i propozycje zostały przedstawione w załączonej do protokołu prezentacji.

W dalszej dyskusji wzięli udział:

- 15) **Pani Anna Dela** wystąpiła z pytaniem, kto będzie realizował projekt dotyczący psychicznego zdrowia dzieci i młodzieży oraz czy pracownicy będą jeździć w teren, udzielając wsparcia. Zaproponowała wprowadzenie zewnętrznego eksperta, co zniwelowałoby powstający problem, wynikający ze wstydu udania się do odpowiedniego psychologa pracującego na miejscu.
- 16) **Pan Łukasz Smółka** w odpowiedzi poinformował, że jest propozycja realizacji projektu przez szpital Babińskiego, jednakże może to zostać odebrane jako stygmatyzowanie. Ponadto poinformował o dopuszczeniu zaangażowania przez Szpital Św. Ludwika i Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MCDN), ponieważ wsparcie pomocy dzieciom jest potrzebne. Podkreślił również, że na obecnym etapie chciałby wstrzymać się z deklaracją, w jakiej formie będzie udzielane wsparcie tak, aby projekt był dobry w skali województwa.
- 17) **Pan Jan Tadeusz Duda** zasugerował, że wsparcie psychiczne dzieci i młodzieży powinno zaczynać się od pierwszych symptomów, gdzie jest kwestia uświadczenia rodziców i instruktazu, który powinni dawać rodzice. Podkreślił też znaczenie świadomości nauczycieli i ich kluczowej roli.
- 18) **Pan Matthieu Hornung** wystąpił z pochwałą dla Zarządu Województwa Małopolskiego, informując, że w porównaniu z innymi jest zaangażowany w prace i świetnie współpracuje z KE, mając najdalej posunięte zadania. Zwrócił uwagę, że w ramach przeglądu

śródkresowego ocenie podlega po pierwsze ewolucja sytuacji społeczno-gospodarczej Małopolski. Po drugie oceniono ryzyko wdrażania funduszy, doceniając podejście województwa w zakresie bardzo dobrych zmian dla EFS i EFST, natomiast zauważając potrzebę dalszych usprawnień w przypadku EFRR. Podkreślił, że KE zastanawia się nad stosownym wykorzystaniem środkami z pomocy technicznej co powinno przełożyć się na poziom wdrażania. Po trzecie poinformował, że prowadzone będą rozmowy na temat wykorzystania kwoty elastyczności. Podkreślił, że umowa partnerska nie będzie zmieniana, ponieważ jej zapisy są nadal aktualne i jest dobrze realizowana. Odnosząc się do sytuacji powodziowej, poinformował, że KE jest w kontakcie z polskimi służbami, czekając na szczegóły jej oddziaływania na projekty unijne. Poinformował o pracach nad propozycją legislacyjną, która nazwana zostanie „odbudowa”. Zadał pytanie, czy Małopolska będzie potrzebowała adekwatnego, czy innego podejścia. Poinformował, że odczucia na temat Małopolski są pozytywne, wobec czego zwrócił się o brak wprowadzania zmian dla zmian i podkreślił wagę wydatkowania środków na konkretne cele.

- 19) **Pan Łukasz Smółka** w odpowiedzi potwierdził, że nie przewiduje rewolucji, niemniej jednak ważne jest to, że po prawie 3 latach województwo zmieniło się na lepsze, poziom bezrobocia się zmienił, rozwój gospodarczy postąpił, infrastruktura regionu jest dobrze przygotowana. Wyraził odczucie, że powinniśmy zainwestować w człowieka. Poinformował, że jeżeli pojawiają się dodatkowe środki w ramach pomocy technicznej, to chętnie je zagospodarujemy. Pokreślił, że być może Małopolska nie była tak dotknięta powodzią, jednak jest specyficznym regionem, gdzie woda potrafi bardzo szybko wzbierać i równie szybko spływać co jest specyfiką terenów górskich. Nadmienił też o regionach takich jak Powiśle Dąbrowskie, gdzie woda zatrzymuje się i długo schodzi. Przypomniął, że statystycznie nasz region zostanie dotknięty przez powódź raz na 10 lat, pytanie tylko kiedy konkretnie. Dlatego skupiamy się na przeciwdziałaniu skutkom powodzi i przygotowaniu się na sytuacje kryzysowe w przyszłości aby uniknąć tego, co wydarzyło się na Dolnym Śląsku. W odniesieniu do uwagi w sprawie EFRR poinformował, że tempo realizacji jest dobre, jednak staramy się je przyspieszyć, co jest przedmiotem dyskusji z partnerami. Liczy, że po rozmowach dokonamy takich zmian, że efekt będzie bardzo widoczny. Podsumowując, zwrócił się do **Pana Matthieu Hornunga** z podziękowaniem, że wraca do Małopolski pozytywnie nastawiony. Podkreślił, że mamy w urzędzie i Komitecie specjalistów, którzy potrafią realizować projekty i jako Małopolska jesteśmy otwarci i nastawieni na sukces.
- 20) **Pan Jan Tadeusz Duda** powracając do tematu z poprzedniego posiedzenia, zwrócił się z pytaniem, czy jest szansa na wsparcie rozbudowy infrastruktury elektroenergetyki, czy jest szansa na wsparcie firm dystrybucyjnych.
- 21) **Pan Łukasz Smółka** w odpowiedzi wyraził opinię, że powinniśmy wchodzić w magazyny energii, sugerując podjęcie tematu na innym Komitecie.
- 22) **Pan Matthieu Hornung** przekazał informację, że KE uruchomiła dwa pierwsze instrumenty finansowe dla Małopolski w wysokości 1 miliarda złotych, z czego 85% to finansowanie unijne przeznaczone na energetykę odnawialną w prywatnych domach, co stanowi potencjał do inwestowania w magazyny energii.
- 23) **Pan Adam Flaga** z informacją, że sieci dystrybucyjne to inny poziom. Uważa, że Małopolska powinna pracować nad możliwymi rozwiązaniami, w tym wypadku rozproszenie energii to bezpieczeństwo, możliwość magazynów to inwestycja. Proponuje podjąć temat na kolejnym

posiedzeniu i zastanowić się, jakiego rodzaju działania można podjąć na szczeblu małopolskim, żeby wykorzystać te pieniądze.

- 24) **Pan Daniel Wrzosek**, z informacją, że nie można zapominać o potrzebach w zakresie magazynowania i dystrybucji energii w lokalnych sieciach energetycznych tworzonych np. przez klastry energetyczne. Zauważył, że zabezpieczenie energetyczne dla danej strefy gospodarczej jest istotne, a zielona energia zwiększa konkurencyjność gospodarczą regionów.
- 25) **Pan Matthieu Hornung** poinformował w imieniu Pani Doroty Korczyńskiej o nowym narzędziu, który nazwano Społecznym Funduszem Klimatycznym i w jego zakresie będzie można finansować spółdzielnie energetyczne. Taka możliwość musi być jednak uzgodniona z właściwym ministerstwem (MFIPR), które jest Instytucją Zarządzającą dla Funduszu w Polsce.
- 26) **Pan Łukasz Smółka** wystąpił z podziękowaniem za wyczerpującą dyskusję i pożegnał uczestników posiedzenia.

## 18. Dyskusja nad realizacją w praktyce zasady dostępności

Prezentację na temat zasady dostępności omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Wspomniała o podstawowych zasadach i standardach dostępności. Podziękowała Pani Annie Styszko za uwagi i zebranie grupy roboczej, podczas której przedyskutowano wiele kwestii. Przedstawiła Panią Barbarę Kasprzycką i Panią Agnieszkę Bartnik jako osoby specjalizujące się w UMWM w zakresie dostępności.

Omawiana prezentacja stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Po omówieniu zagadnień prezentacji przystąpiono do dyskusji, w której wzięli udział:

- 1) **Pan Tomasz Wołowicz** zapytał, w jaki sposób będą wyglądały kwestie np. wież widokowych oraz czy planowane są rozwiązania w formie windy.
- 2) **Pani Barbara Kasprzycka** w odpowiedzi poinformowała, że są różne rozwiązania i należy starać się odpowiedzieć na potrzeby wszystkich tam, gdzie to możliwe.
- 3) **Pan Krzysztof Rodziewicz** zauważył, że należy zachować zdrowy rozsądek i poszukiwać złotego środka, który jest trudny do osiągnięcia z uwagi na różnorodność osób o specjalnych potrzebach. Zauważył ponadto, że niektóre rozwiązania mogą wydawać się nierozsądne, ale z drugiej strony nie widzi przeszkód, żeby np. osoby niedowidzące mogły chodzić po górach, a przy tym korzystać z właściwie oznakowanych tablic informacyjnych. Podkreślił, że statystycznie osób o specjalnych potrzebach jest coraz więcej i istotnym jest zapewnienie właściwej ścieżki dostępności w odpowiednich miejscach, skupiając się na coraz lepszych rozwiązaniach. Ponadto z uwagi na posiadane doświadczenie zadeklarował chęć współpracy w zakresie realizowanych przez siebie audytów dostępności, jak również proponowanych rozwiązań.
- 4) **Pani Justyna Dymek-Rypińska** poinformowała o problemach związanych z zasadą dostępności zgłaszanych przez beneficjentów na etapie wdrażania. Podkreśliła, że problemem jest fakt, że mała architektura, jak np. wiaty, altany, wieże widokowe realizowane są przez dużą grupę projektów i nie podlegają przepisom prawa budowlanego, w związku z tym pada mnóstwo pytań, jak zagwarantować dostępność takich obiektów. Zaproponowała ponadto zmianę wytycznych pod względem wyłączenia z nich obiektów nie podlegających prawu budowlanemu.

- 5) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** w odpowiedzi przekazała, że konsultacje zmiany wytycznych dopiero co się skończyły. Poinformowała, że nie wyobraża sobie małej architektury bez możliwości zastosowania rozwiązań ułatwiających korzystanie z nich przez osoby ze specjalnymi potrzebami.
- 6) **Pani Anna Mlost** wyjaśniła, że wytyczne ustalane są na poziomie krajowym, w związku z tym Departament RR nie zawsze ma duży wpływ na ich kształt. Poinformowała, że Ministerstwo dalekie jest od tego, aby łagodzić zasady dostępności.
- 7) **Pani Anna Styszko** z pytaniem, czy można realizować świetlice w formie podwórkowej tam, gdzie jest młodzież, a nie w miejscach dostępnych oraz czy staże zawodowe mogą być w miejscu zgodnym z diagnozą potrzeb odbiorców. Ponadto zapytała, jak wygląda system szkoleniowy/informacyjny dla członków komisji oceniającej w kontekście oceny standardów dostępności, wyjaśniając, że ocena wniosków odbywa się na bardzo zróżnicowanym poziomie.
- 8) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** przekazała w odpowiedzi, że w projektach należy zapewnić odpowiednie udogodnienia konkretnym grupom odbiorców. Odnosząc się do staży, przekazała, że mogą odbywać się w miejscach zgodnie z ww. diagnozą.
- 9) W zakresie systemu szkoleniowego odpowiedzi udzieliła **Pani Barbara Kasprzycka**, która poinformowała, że osoby oceniające są szkolone regularnie z zasad horyzontalnych, a realizowane szkolenia są pomocne. Ponadto przekazała informację, że obecnie są przygotowywane szkolenia dla beneficjentów, które będą prowadzone w grudniu.
- 10) **Pan Adam Flaga** poinformował, że należy znaleźć rozwiązania odpowiadające przepisom i potrzebom, które musimy spełnić. Zwrócił się z prośbą o znalezienie możliwości i uzasadnień, aby w przyszłości uniknąć korekt finansowych prowadzących do zwrotu środków.
- 11) **Pan Witold Morawiec** z informacją, że również termomodernizacja powinna spełniać zasady dostępności. Zwrócił się z pytaniem, jak podejść do termomodernizacji, jeżeli nie ma możliwości wykonania windy w takim budynku.
- 12) **Pani Barbara Kasprzycka** w odpowiedzi przekazała, że w tego typu projektach musimy odpowiedzieć na potrzeby i dostosować części wspólne budynku. Zasada dostępności zakłada dostępność wszystkich pomieszczeń w budynkach.
- 13) **Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk** zgłosiła gotowość przeanalizowania i doszkolenia w powyższym zakresie, przedstawiła problem polegający na różnorodności projektów, co wiąże się z obawą braku ich realizacji, głównie na obszarach wiejskich, sugerując spotkanie w powyższym zakresie. Ponadto przekazała obawę dotyczącą powstania gmin dwóch prędkości, opisując, że bogaci robią właściwe udogodnienia, pozostali nie. W związku z tym tam, gdzie było nieźle, będzie lepiej, a tam gdzie jest słabo w najgorszym wypadku będzie tak samo. Ponadto skierowała zaproszenie do Pani Justyny Dymek-Rypińskiej do udziału w zebraniach grup roboczych.
- 14) **Pan Rafał Solecki** wyraził zainteresowanie spotkaniem w zakresie tematu kontroli dostępności. Poinformował, że odkąd jest Dyrektorem Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości, kładzie nacisk na to, aby upraszczać wszystko, co jest możliwe. Sugeruje spotkanie w większym gronie, uwzględniając udział Departament MW. Uważa, że temat jest globalny i dotyczy wszystkich funduszy, jak również beneficjentów.
- 15) **Pani Joanna Brzozowska-Wabik** zapytała, co z kontrolą projektów, które na ten moment nie posiadają godnych rozwiązań w zakresie dostępności, a za 2 lata takie rozwiązania się pojawiają. Ponadto zadeklarowała gotowość do dyskusji w zakresie omawianej dostępności.

**16) Pani Anna Dela** przekazała obawę w związku z kontrolami, że beneficjenci w wyniku realizowanej listy sprawdzającej, nie spełniając jednego z punktów będą otrzymywać korekty.

Zamykając dyskusję **Pani Anna Mlost** wskazała na konieczność ustalenia spotkania roboczego w celu omówienia kwestii dostępności i przekazania odpowiednich wniosków na najbliższym KM. Poinformowała ponadto, że w związku z brakiem zgłoszeń do grupy roboczej ds. usług społecznych w ramach KM FEM nie zostaje ona powołana. Kiedy zakończy się ocena do naboru do działania 6.27, to zostanie zorganizowane spotkanie dla osób zainteresowanych tym tematem. Ponadto poinformowała o kolejnych spotkaniach, które zostaną zorganizowane w celu omówienia systemu IGA oraz zasady dostępności. W odniesieniu do kolejnego spotkania KM FEM przekazała, że zaplanowane zostało posiedzenie w terminie 11-12 grudnia 2024 w Krakowie lub najbliższej okolicy. Zwróciła się z pytaniem o wolne wnioski, w związku z ich brakiem podziękowała za udział w spotkaniu w imieniu własnym i Marszałków. Posiedzenie Komitetu zostało oficjalnie zakończone.

Przewodniczący Komitetu Monitorującego  
Program Fundusze Europejskie dla Małopolski  
2021-2027  
Łukasz Smółka  
Marszałek Województwa Małopolskiego

Protokół sporządziła: Klaudia Śpiewak-Mach

**Załączniki stanowiące integralną część protokołu:**

1. Lista obecności;
2. Prezentacja dotycząca porządku obrad XII Posiedzenia KM FEM 2021-2027;
3. Prezentacja dot. kryteriów;
4. Upoważnienia;
5. Prezentacja „Na górskich szlakach”;
6. Uchwała nr 116/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typu projektu D. Rozwój systemów ciepłowniczych;
7. Uchwała nr 117/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.25 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – ZIT dla typu projektu A. Budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz Działania 2.29 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami – IIT OPK dla typu projektu A. Budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
8. Uchwała nr 118/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu A. Ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów (tryb konkurencyjny);
9. Uchwała nr 119/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 9.1 Wsparcie wdrażania programu z FST;
10. Uchwała nr 120/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 10.1 Wsparcie wdrażania programu z EFRR;
11. Uchwała nr 121/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 5.10 Infrastruktura podmiotów reintegracji dla typu projektu A. Infrastruktura podmiotów reintegracji;
12. Uchwała nr 122/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 5.14 Środowiskowa opieka psychiatryczna dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT dla typu projektu A. Wsparcie opieki psychiatrycznej dla dzieci, młodzieży i dorosłych – ZIT;

13. Uchwała nr 123/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.9 Gospodarowanie wodami dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji;
14. Uchwała nr 124/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.9 w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.23 Gospodarowanie wodami - ZIT dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji;
15. Uchwała nr 125/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.27 Gospodarowanie wodami – IIT OPK dla typu projektu A. Zwiększenie retencyjności zlewni, w tym rozwój różnych form małej retencji;
16. Uchwała nr 126/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 13 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 5.18 Regionalna oferta turystyczna dla typu projektu A. Małopolski odcinek Głównego Szlaku Beskidzkiego (tryb niekonkurencyjny);
17. Uchwała nr 127/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 6.2 Aktywizacja zawodowa – projekty Komendy Wojewódzkiej Ochotniczych Hufców Pracy dla typu projektu A. Aktywizacja zawodowa OHP;
18. Uchwała nr 128/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.25 Wsparcie usług zdrowotnych – konkursy dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP;
19. Uchwała nr 129/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.34 Wsparcie usług zdrowotnych – ZIT dla typu projektu A. Usługi w zakresie psychiatrii środowiskowej skierowanej do osób dorosłych, w tym w ramach CZP;
20. Uchwała nr 130/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.30 Wsparcie kształcenia ogólnego – ZIT dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego;
21. Uchwała nr 131/24 Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 z dnia 14 listopada 2024 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.37 Wsparcie kształcenia ogólnego – IIT OPK dla typu projektu B. Podniesienie jakości kształcenia ogólnego;
22. Prezentacja dot. systemu IGA;

- 23. Prezentacja „Dobry start z OHP”;
- 24. Prezentacja dot. zmian FEM;
- 25. Prezentacja dot. zasady dostępności;
- 26. Zestawienie uwag do kryteriów.